

39.6.4

51b (משנה ח) → 52b (עד שתביא שתי שערות)

1. ולבהמתו ולחיה אשר בארצו תהיה כל תבואתה לאכל: ויקרא כה, ז

2. וכובע נחשת על ראשו ושריון קשקשים הוא לבוש ומשקל השריון חמשת אלפים שקלים נחשת: שמרא יז, ה

3. ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ונאדיר: ישעיהו מב, כא

4. ושכב איש אתה שכבת זרע ונגעלם מעיני אישה ונסתרה והיא נטמאה ועד אין בה והוא לא נתפשה: במדבר ה, יג

5. אשר בשערה ישופני והרבה כצעי חנם: איוב ט, יז

6. ויען ה' את איוב מן הסערה ויאמר: איוב לח, א

- I מתנות and ראשית הגז: similar relationship between
- a Gifts to **זבחים**: any animal whose shearings go to **כהן**, has liability for מתנות; some have מתנות but not ראשית הגז
- II איסור שביעית and ביעור שביעית: similar relationship between
- a any produce bound by ביעור is bound by שביעית; some have שביעית but not ביעור
- i Example: the roots of the **לויך** (arum) and **דגנה** (miltwaste) – which are never gone from the fields (→ no ביעור, per v. 1)
- III משנה י: similar relationships among fish and mammals
- a Fish: all who have scales have fins; some have fins without scales
- i Question: why did the תורה include **סנפיר** (fins) as a **סימן** if, without קשקשת it is טמא and with קשקשת (as it has **סנפיר**)?
- ii Answer: had it only written קשקשת, we might have interpreted קשקשת as “scales”
- 1 However: we know that קשקשת is male (per v. 2) – so סנפיר is written simply to “enlarge תורה” – (v. 3)
- b Mammals: all who have horns have hoofs; some have hoofs without having horns
- IV משנה יא: similar relationship between pre-ברכה and post-ברכה
- a anything which requires ברכה לאחריה requires ברכה לפנייה; some require only ברכה לפנייה
- i Application: includes vegetables; but to **יצחק** ר' who rules that we recite ברכה אחרונה over vegetables – includes water
- 1 But: to **ר' פ** who recites ברכה אחרונה over water – includes מצוות; but to **בני א"י** who recite ברכה when taking off תפילין
- 2 Extends to: scents
- V משנה יב: status of young person once they've got נערות
- a Girl: can perform חליצה or **יבום**; is obligated in all מצוות of the תורה, may no longer perform מאון
- i Dissent: יהודה: ר' – may perform מאון until there is a majority of black (hair)
- 1 מאון can no longer perform מאון after בריאה, unless she had בריאה ר' יהודה follows הלכה ד' אלעזר
- 2 Story: **ר"כ**'s colleagues considered allowing such a girl to perform מאון, even though she had בריאה (post-נערות)
- (a) story of **ר'**'s daughter, who came to ב"ד with child and they invoked her (deceased) father's words:
- (i) v. 4. ד' ישמעאל → if forced, innocent; → another, even if not forced, still innocent – that is מאון, even with child
- (ii) **ב"ד**: decided against him and ruled that once she has שתי שערות, can no longer perform מאון
- 3 Story: **ר'** did rule like יהודה, even after בריאה; she was forced to leave new husband (מאון was invalidated)
- 4 Note: יהודה: **ר'**'s “**יקף**” requires 2 שערות to be laying flat, making it look “black” – or 2 hairs from “lip” to “lip”
- (עד שתכלכל” – בן שלקות – **ר' יוסי**, יהודה: “ת”ק as **ר"מ**) 4 opinions: תוספתא נדה ו:ה-ו
- 1 ב' שערות – rather – **ר' יוסי** when he heard this, he noted that he doesn't know what “כלכול” is nor who שלקות is (rejected);
- b Boy: may perform חליצה or **יבום**, is obligated in all מצוות of the תורה, may now be a **סורר** ו**מורה** בן
- i Until: his lower “beard” (euphemism) surrounds
- 1 Justification: ability to perform חליצה ו**יבום** (in spite of **מצות** בכל מצות) **ר' יוסי** *contra* **ר'**, who doesn't equate **איש**:אשה
- 2 However: mention of boy's ability to perform חליצה is unnecessary (סנהדרין ח:א already in **בן סורר** ומורה) – parallel constr.
- VI Clarification of **סימן** of שתי שערות:
- a ד' חלבו בשם **ר' הונא**: require 2 hairs in two separates follicles
- b ד' מלכיו בשם **רבא**: 2 follicles are sufficient (without hairs)
- i Aside: dispute as to which reports are **ר' מלכיו** or **ר' מלכיו** (all agree that this one is **ר' מלכיו**)
- ii Challenge (**ר' חנינא**): why didn't the תנא mention follicles?
- iii Answer: had he done so, **סד"א** we require 2 separate hairs, each with its own גומא; therefore, only need 2 hairs – even 1 גומא
- 1 Challenge: can't have such a thing, per מדרש אגדה about איוב (vv. 5-6)
- 2 Answer: in the head, can only be 1 per follicle; on body, can be more
- c **שמואל**: they can even be on disparate parts of genitalia
- i Further: per **ר"ש**, even on disparate parts of body (e.g. 1 on hand, 1 on foot)
- ii **רבנן** (per **ר"ח**): must be on same place on body